GODZIENNA

Nr 211. ROK 1832. PIĄTEK 10 SIERPNIA.

Pismo to wychodzi codzień oprócz świąt uroczystych, niezawodnie o godz: 4 po poludn: w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA:
Kwartalna........zlp. 12.
Miesięczna...... „ 3.
Ner pojedynczy...gr: 10.
Za donie: od wier: g. 15.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na 0 ...	Therm:	Higro-metr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
7	27 7. 803	† 10.6	† 5.0	Polud. zachodni slaby	Pogoda	
9 12	„ 7. 784	16.4	4.5	„ mocny	Pogoda z Chmurami	
3	„ 7. 924	17.6	5.0	„ „	„ „	
9	„ 8. 250	† 12.3.	† 6.0	Pólnocny slaby	Pogoda	

Częsc Nieurzędowa.

WIADOMOSCI z POCZTY WCZORAYSZEY.

LONDYN 27 Lipca.

Odpowiedź króla Niderlandów na 67 protokuł konferencyi, czyni już teraz pewną nadzieję prędkiego ukończenia sprawy beligiyskiey, w przyjacielskim sposobie.—

Nadeszly tu dziś przez sztaffetę, prywatny list z Bordeaux pod d. 21 b. m. donosi: że tam odebrano wiadomość, iż postępujące naprzód woyska Don Pedra, w dniu 14 opanowały Aweiro i były w marszu prosto do Koimbry.— Część eskadry wyszla z pod Oporto ku Mondego, celem wylądowania na tym punkcie.—

Tey chwili, donosi *Kuryer*, odbieramy od korrespondenta naszego w Bordeaux, list następującey osnowy;

BORDEAUX 22 Lipca.

»Odebraliśmy dziś z Madrytu wiadomości pod d. 16.— a z Wittoria pod d. 19 Lipca. Pierwsze donoszą nam że 3 i 4 korpus Don Miguela, dostały rozkaz, uderzyć na woyska Don Pedra które są w drodze do Koimbry, ściągnąwszy poprzednio do siebie trzy inne półki stojące pod Wiana. Arcybiskup Bragi i wiele miast w jego dyecezyi, wysłali deputacyą do Don Pedra z powinszowaniem przybycia i ofiarowaniem się za jego sprawą.»—

Listy z Wittoria potwierdzają tę wiadomość i przydają, *że tey chwili woyska Don Pedra weszly już do Koimbry.*— Poseł portugalski w Madrycie, skutkiem tajemney umowy, miał zażądać pomocy Hiszpanii, lecz zdaje się, że mu odmówioną została; atoli świeże półki ciągle idą ku granicy.—

Inny list z Portugalii donosi, że prowincye Mincho, Duero i Tras-os Montes, są w zupełnem powstaniu przeciw Don Miguelowi; że już od 4 lipca, trzey nayznakomitsi obywatele tych prowincyi znaydowali się ukryci w Oporto, oczekując na przybycie Don Pedra, aby go uwiadomić o zamierzonem powstaniu, i że ze wszystkich stron deputacye przybywają do Oporto, gdzie zaraz ustanowioną została regencya, a na jey czele sam Don Pedro.— Wiadomość o wniyściu woysk oswobodzonych do Koimbry, potwierdza się również z tego listu. (*)

(*) Wszystkie te wiadomości, wymagają koniecznie potwierdzenia, tym bardziey, że o tak ważnym

Liczba woysk Don Pedra wynosi w ogóle, nie więcey nad 11,000. Armia ta, mówi Kuryer, niema jazdy. Spodziewają się jednak, że dezercya z woysk Don Miguela i zbieranie się ochotników i milicyi, w krótce ten niedostatek zastąpią.

Wczoray odbyła się konferencya pełnomocników 5ciu mocarstw.

Tegoż dnia odbyło się w gospodzie pod *Koroną* i *Kotwicą* pod prezydencyą P. Campbell zgromadzenie polityczne, które sobie wzięło za przedmiot obrady, sprawy Niemiec. Wielu atoli odzywało się mowców takich, którzy mówili o rzeczach zupełnie nie zrozumiałych dla siebie; jakoż zgromadzenie skończyło się na niczém.

Paryż 29 Lipca.

Uroczystości trzech dni lipcowych, onegdy rozpoczęte, odbyły się w dwóch dniach poprzednich, bardzo spokoynie.— Dziś następuje wielka rewija, na którey znaydować się ma oprócz gwardyi narodowych 22 batalijony piechoty linijowey, 72 szwadrony jazdy i 12 bateryi artylleryi, każda o 6 działach. — Wszystkie te woyska zaymują przestrzeń od placu Bastylii, przez bulwary aż do pól Elizeyskich. Po odbytey mustrze, wszystkie półki przeciągać mają przed J. K. Mością na placu Wendome. —

Wszystkie przepowiednie dziennika *Messager*, o wybuchnąć mających nowych rozruchach, skończył się na niczém.— Cichość i spokoyność panowała naywiększa, lud zachował się z przykładném umiarkowaniem; ztąd dzienniki oppozycyjne tworzą zaraz nowe wyrzuty rządowi, że starał się naumyślnie oziębić tę uroczystość, aby ją z czasem puścić w zapomnienie. Niektóre z nich, które dotąd szydziły z religii, przywdziawszy dziś na siebie jey płaszczyk, deklamują: że nawet o nabożeństwie żałobném za poległych w tych dniach pamiętnych, zapomniano; a dziennik *Messager*, nie mając już co powiedzieć, donosi, że w pałacu St. Cloud, obawiano się onegdayszey nocy spisku na życie monarchy, o czém jak się z innych dzienników urzędownie okazuje, nikt dotąd niewie prócz *Messagera*.

Z powodu dzisieyszey rewii, którey cała ludność Paryża pragnie się przypatrzeć, wiele dzienników zapowiada, że jutro niewyjdą.

Wczoraysze igrzyska dla ludu i różne zabawy, uświetniły w naypięknieyszym sposobie uroczystość. Lud zabawiał się na wszystkich punktach, wydając radosne okrzyki, i wesołość ożywiała wszystkich mieszkańców stolicy.

Sprawa belgijska zbliża się do naypomyślnieyszego końca. Król niderlandzki podał tak szlachetne warunki, jakich sobie tylko życzyć można było. — Wiadomość tę ze zródła urzędowego, powtarzają wszystkie dzienniki umiarkowane; toż samo potwierdza się z Hagi i z Bruxelli.

—******—

ANGLIA

Londyn 20 Lipca.

Następujące pułki piechoty wysłane zostały w tych czasach do Irlandyi: z Portsmouth 14 pułk do Kork, z Glasgowa 90ty do Belfort, z Liverpoolu 81 i 85 do Dublina, a 91 do Wexfort.

Tenże dziennik zawiera w sobie list z Portsmouth, który następujące wiadomości podaje za pewne: — »Dnia 11 b. m. w południe woysko Don Pedra jeszcze nie przeszło za Villa-Nova, wynosiło 5000 ludzi.»

Staats Zeitung zwraca uwagę dziennika *Sun*, z powodu jego wiadomości o wyprawie; że armia bez kawaleryi i zapasów wojennych, nie może tak prędko się posuwać, zwłaszcza przeciw przewyższającey sile nieprzyjaciela, któryby mógł jey zająć tył i odciąć wszełki dowóz. W duchownych ma Don Pedro strasznego nieprzyjaciela do pokonania. Wiadomości z Lizbony dochodzą do dnia 12 b. m., wtedy wszystko było spokoynie. Nie można też żadnego ztamtąd spodziewać się poruszenia na korzyść Donny Maryi, gdyż wszystkie siły Don Miguela w tym punkcie są zgromadzone.

Henry Fox, syn lorda ministra Holland, a zięć króla, mianowany jest sekretarzem legacyinym w Turynie, a jego mieysce adjutanta królewskiego, obeymie syn króla, lord Fryderik Fitz-Clarence.

Jak dawniey w posiadłościach króla Hispanii, tak teraz w posiadłościach króla Angli niezachodzi słońce. Nim wieczorowe jego promienie znikną ze szczytów wieży Quebec, już przez trzy godziny poranne onegoż promienie na twierdzy Jakson przyświecają, a gdy takowe w toni morza północnego zapadnie, już tarcza jego odbija się od powierzchni wód Gangesu.

wypadku jak zajęcie Koimbry, niepodobna aby Don Pedro nieuadesłał depeszy urzędowey do Londynu.

Na posiedzeniu izby wyższey d. 18 b. m. margrabia Londonderry uczynił zapowiedziany wniosek o stanie interessów greckich, w którym naganiał postępowanie ministrów w interessach zagranicznych, tak w sprawie Belgii jak i Grecyi; zakończył pytaniem czy zacny hr. (Grey) zechce podać izbie kopią protokółu konferencyi trzech mocarstw, według którego xiążę Otto jest mianowany królem Grecyi, i czy myśli wezwać parlament, aby postawił ministrów w możności płacenia pożyczki, za którą ręczyli? Hrabia Grey oświadczył, iż mowa dostoynego margrabi powstała z błędu, jako zagraniczna polityka teraźnieyszych ministrów pochodziła od nich samych, kiedy w znaczney części pochodzi od ich poprzedników, którzy również zostawali pod władzą okoliczności, i za co teraźnieysi ministrowie nie są odpowiedzialni. Stosował to do zmiany dynastyi we Francyi i odłączenia Belgii; ani z tych względów, ani ze względu Grecyi, nagana nie spada na teraźnieyszych ministrów. Wdawanie się z naszey strony uważał za przeciwne polityce krajowey; lecz to już nastąpiło było ze skutkami swemi, to jest, woyną z Turkami i zniszczeniem ich floty, gdy urząd objął. Dawnieysze ministerium weszło było w układ z Rossyą i Francyą względem zaręczenia pożyczki 60 milijonów franków na ustanowienie rządu greckiego, wówczas pod xięciem Koburgskim Leopoldem. Zobowiązanie to stosuje się teraz dla xięcia Ottona, z zastrzeżeniem przyzwolenia parlamentu. Taka jest cała okoliczność. Nie mówi się o zaliczeniu, lecz o zaręczeniu, przyczem miano baczność, aby kray nie był wystawiony na stratę. Po przywróconym porządku, dochody Grecyi wystarczą aż nadto na opłacenie prowizyi i częściowe umorzenie długu. Wtenczas jednak dopiero będzie czas przyzwoity do rozpraw w tey mierze, gdy traktat zostanie podany parlamentowi. Hr. Aberdeen i xiążę Wellington czynili rozmaite uwagi. Ostatni szczególniey usuwa wszelką odpowiedzialność od gabinetu swego, który był przeciwny mianowaniu xięcia Ottona, jako małoletniego. Zarzucał teraźnieyszym ministrom, iż Francya w brew opisom traktatu posiada Alger i zajęła Ankonę. Co się tycze Algeru, hrabia Grey zwalał znowu winę na dawnieysze ministerium.

FRANCYA.

Paryż 26 Lipca.

Tuteysze pisma zawierają list jednego officera z wyprawy Don Pedra, który zapewnia, że połowa woyska wysłaną została przeciwko Lisbonie.

Pan de Rigni miał niedawno kilka narad z jenerałem Sebastiani. Niektórzy mniemają, iż przedmiotem ich były interessa włoskie, i dodają, że P. de Rigni posłał prefektowi morskiemu w Tulonie rozkaz, aby ciągle miał w gotowości pewną liczbę statków wojennych, któreby natychmiast wypłynąć mogły. Wiadomo także, iż kilka pułków liniowych ciągnie do Tulonu; gdzie za pierwszym rozkazem mają wsiąść na okręty.

BELGIA.

Bruxella 25 Lipca.

Monitor tuteyszy zawiera pod rubryką nieurzędową następujący artykuł: »Odkąd xiąże życzeniem narodu powołany, objął tron belgiyski, instytucye nasze umocniły się stopniami, woysko utworzone zostało, a narodowość się ustaliła, i to wszystko jest dziełem jednego roku. Zniknęły zakłócenia rewolucyjne, które nas trapiły. W mieysce zagrożonych przez nieprzyjacioł porządku smutnych widoków, szczęśliwa zajaśniała przyszłość. Król Leopold potrafił nas uwolnić od wszelkiey obawy; otoczony miłością Belgiyczyków czuwa nad ich naydroższemi interessami. Zaprzysiągł poświęcenie się, swojey nowey oyczyznie. Przyjęliśmy jego przysięgę a on naszą. Interes króla i narodu jest nierozdzielny, których broniąc, stanie Belgia w rzędzie udzielnych narodów.

NIEMCY.

Hamburg 27 Lipca.

Wiadomości z Londynu pod d. 21 przez Hollandyą donoszą o korzystnym dla ministrów rezultacie układów, względem rossyjsko-hollenderskiey pożyczki, w wydziale, w piątek wieczór. Ze strony oppozycyi wyrzekł nakoniec P. Robert Peel: że chociaż prawóści płacenia zaprzeczyć nie może, jednak jest tego zdania, aby cała debata aż do ukończenia belgiyskiey sprawy odłożoną była. Kiedy Anglia w posiadaniu hollenderskich kolonii zostanie, powinna zapłacić czy to Rossyi, czy Hollandyi. Lord Palmerston oświadczył, że to pytanie jest li tylko angielskiém i ze względu na inne kraje dopuścić go nie może, gdzie chodzi o dobro Anglii. Te wyrazy wykłada *Amsterdamski Handelsblat*, jako nieprzyjacielskie przeciw Hollandyi, i utrzymuje, że angielski rząd oczekuje tylko wypłynienia stojącey w Cherbourg francuzkiey floty, aby swą siłę morską z tamtą połączyć.

W piątek poseł francuzki miał w Londynie konferencyą z lordem Palmerston, w skutek którey wysłano natychmiast z wydziału zagranicznego gońca z depeszami do lorda Durham.

Rozmaitości.

Statystyka 39 krajów, składających teraz Rzeszę Niemiecką.

Powierzchnia ziemi, na którey rozłożone są kraje związku niemieckiego, wynosi 11,869½ mil kwadratowych niemieckich. Ludność 30,178,811 głów, w tey mieści się prawie: 17 milijonów Katolików, 13 mill: Protestantów, a 200,000 żydów. Armija rzeszy niemieckiey liczy: na stopie pokoju 301,780, na stopie woiennej 452,670 żołnierzy. Dochody roczne czynią 219,933,627 złotych Reńskich. Każde z państw lub miast należących do związku, w miarę swojey rozciągłości, ludności i dochodów, poseła na seym związkowy większą lub mnieyszą liczbę deputowanych czyli pełnomocników, których razem jest 69. Sądziemy, iż dogodném będzie dla czytelników naszych, jeśli tu przytoczymy ludność, dochody i liczbę deputowanych na seym, każdego państwa w szczególności:

Wczasie wystawienia sztuki w jednym z teatrów londyńskich, schwytano filuta na gorącym uczynku, kiedy w naylepsze plądrował kieszenie swego sąsiada. Właściciel kieszeni nie ufając, aby kodex karny dostateczną mógł znaleść dla zbrodniarza naukę, chwyta go za kołnierz i rzuca z trzeciego piętra na parter. Winowayca silnym spadkiem zabija jednego z widzów, a sam zdrów zupełnie, ocala się ucieczką. Otóż nowy sposób karania filutów!

Jeden z wydawców dzieł muzycznych w Paryżu, uraczył publiczność nowym utworem harmonii, naśladującym *ryk osła*. Autor tym pomysłem chce wprawiać w słuch do muzyki.

Jeden z niemieckich uczonych ogłosił drukiem *kurs filozoficzny przeciwko głodu*, w którym wykłada metodę ekonomiczną, (!!) za pomocą którey obeyść się można bez jadła. Z upowszechnieniem tego odkrycia, iluż to przestanie krzyczeć! kiedy wszystkie gęby będą zapchane!!

Kraje.	*Ludność.*	*Dochód w Zł. R.*	*Liczba Dep: na Seym.*
1. Austrya (część)	9,482,277.	58,000,000.	4.
2. Prussy (część)	7,953,341.	57,000,000.	4.
3. Bawarya	3,523,000.	30,500,000.	4.
4. Saxoniu	1,203,000.	11,000,000.	4.
5. Hannowerskie	1,305,351.	12,000,000.	4.
6. Würtemberskie	1,395,462.	11,000,000.	4.
7. Badeńskie	1,002,000.	9,200,000.	3.
8. Hessy Elektoralne	567,868.	4,000,000.	3.
9. Hessy Wielkie Xięztwo	625,000.	4,000,000.	3.
10. Holstein i Lavenburg	365,000.	2,000,000.	3.
11. Luxemburg	255,628.	1,500,000.	3.
12. Sasko-Weymarskie	201,000.	1,800,000.	1.
13. Sasko-Gotha	185,682.	1,500,000.	1.
14. Sasko-Meiningen	54,400.	350,000.	1.
15. Sasko-Hildburghausen	29,700.	210,000.	1.
16. Sasko-Koburg	80,012.	550,000.	1.
17. Brunświckie	210,000.	1,800,000.	2.
18. Nassauskie	304,000.	2,960,000.	2.
19. Meklemburg-Schweryn	358,378.	2,000,000.	2.
20. Meklemburg-Strelic	71,769.	750,000.	1.
21. Holstein-Oldenburg	217,759.	1,200,000.	1.
22. Anhalt-Dessau	52,947.	510,000.	1.
23. Anhalt-Bernburg	37,000.	450,000.	1.
24. Anhalt-Koethen	32,454.	250,000.	1.
25. Schwatzburg-Sonderhausen	45,120.	360,000.	1.
26. Schwatz-Rudolstadt	54,000.	270,000.	1.
27. Hohenzollern-Hechingen	14,500.	90,000.	1.
28. Hohenzollern-Sigmaringen	37,100.	240,000.	1.
29. Lichtenstein	5,000.	20,000.	1.
30. Reuss-Graetz	22,255.	120,000.	1.
31. Reuss-Plauen	54,731.	290,000.	1.
32. Lipe-Detmold	70,000.	466,000.	1.
33. Lipe-Schaumburd	24,000.	160,000.	1.
34. Waldech-Pyrmont	51,877.	420,000.	1.
35. Hesse-Homburg	20,000.	180,000.	1.
36. Frankfort	47,850.	800,000.	1.
37. Lubeka	40,650.	400,000.	1.
38. Brema	48,300.	400,000.	1.
39. Hamburg	130,000.	1,200,000.	1.